

Un vechi vis pare să se împlinească la Opera bucureșteană

(Costin Popa – 5 octombrie 2021)

Acela de a avea încă de la debutul stagiunii, programarea spectacolelor pe cele nouă luni ale sezonului, cu distribuții cu tot. Ca în Occident. Mi s-a urât de câte ori am cerut asta prin scris, numai în ultimii 30 de ani. Nicio conducere n-a făcut așa ceva, niciodată. Ba, să nu greșesc. Pe la jumătatea anilor '80, directorul general de atunci, Petre Brâncuși, a dispus elaborarea unui crochiu de listă a spectacolelor unei întregi stagiuni. L-a și publicat. Nu s-a respectat nimic din cauză că înșiși cei care l-au propus nu au crezut în el, din motive necunoscute. În principal, speriați au fost de imposibilitatea respectării distribuțiilor din cauze de îmbolnăviri, turnee individuale ivite peste noapte etc. De atunci, nimeni n-a mai mișcat niciun deget în direcția unor programări anticipate. Faptul că, pe parcursul stagiunilor, înlocuirile abundă în toate teatrele lumii dar sunt anunțate prompt, fără temeri, n-a contat.

Iată că începând cu stagiunea 2021-2022 noul management al Operei bucureștene, director general interimar Daniel Jinga, director general adjunct Rareș Zaharia, a muncit, a făcut programările pentru prima oară în istoria recentă a teatrului și le-a publicat pe website-ul oficial. Ca să facă o conferință de presă de lansare a stagiunii, ca în Occident, era prea mult.

Surpriza a fost și mai mare cercetând distribuțiile. Un deziderat clamat de toată lumea (numai eu am obosit cerându-l), acela de a aduce în spectacole toți importanții cântăreți români care dețin în momentul de față contracte în afara țării, a fost îndeplinit. Citiți website-ul Operei! Îi veți găsi pe toți. Sau aproape pe toți. Cu date de programare, mă rog, cum trebuie. Ce lux! Merită să vă aruncați o privire și să vă planificați viitoarele vizite la Operă. În plus, veți găsi și nume de cântăreți străini galonați, ca Bryn Terfel care a deschis deja stagiunea în „Tosca”, Gregory Kunde (Otello), Stanislas de Barbeyrac (Don José în „Carmen”), Leigh Melrose (recent Oedipe la Berlin), plus o distribuție stelară în „Lohengrin”-ul centenar.

În afară de noua producție cu „Oedipe”, opusurile românești sunt prezente prin premiera absolută a operei „Doamna cu cățelul” de Livia Teodorescu-Ciocănea și reluarea „O scrisoare pierdută” de Dan Dediu, aceasta putând face parte dintr-un triptic Caragiale, alături de „O noapte furtunoasă” de Paul Constantinescu și „Revoluția” (după „Conu Leonida față cu reacțiunea”) de Adrian Iorgulescu. De asemenea, în atenție ar trebui să intre și „Hamlet” de Pascal Bentoiu, care de 50 de ani n-a mai văzut luminile rampei bucureștene.

În săptămânile cu programări, mai sunt goluri, așa încât... cu curaj, înainte!

Un gest de curtoazie...

... se va face prin spectacolul „Societarii Operei”, anunțat inițial pentru 9 octombrie, dar amânat din cauza crizei sanitare. Ideea unei asemenea seri este o importantă și unică inițiativă, o premieră a conducerii manageriale, întrucât – cel puțin după război – titulatura de Societar nu a existat la Operă, fiind folosită doar pentru actorii Teatrului Național și numai după decembrie 1989. Primesc

telefoane prin care mi se spune că se fac invitații unor artiști care vor fi onorați cu asemenea titlu. Este, într-adevăr, remarcabil.

Apertura...

... adică deschiderea oficială a stagiunii, cum spun italienii, s-a făcut cu un spectacol de „Tosca” în care vedetă a fost bas-baritonul galez Bryn Terfel. După prezențele camerale de la București din edițiile 2017 și 2019 ale Festivalului George Enescu, a fost rândul unei apariții scenice mult așteptate. Îl văzusem pentru prima oară la Opera de Stat din Viena în 1994, interpretând în debut cele patru roluri malefice din „Povestirile lui Hoffmann”, introdus fiind în distribuție de directorul de atunci, nimeni altul decât Ioan Holender, mare specialist în voci și promotor al multor viitoare vedete. Regia – absolut memorabilă – aparținea lui Andrei Șerban, iar bagheta lui Christian Badea. După aceea, Terfel a interpretat pe toate marile scene multe roluri mozartiene, ajungând ca după 40 de ani, acum are 56, să-și îmbogățească repertoriul cu roluri wagneriene majore, Wotan, Hans Sachs, plus altele în *Fach*-ul său... Așadar la București a fost baronul Vitellio Scarpia din „Tosca” pucciniană. Am mers la al doilea spectacol.

Am recunoscut timbrul fastuos, masiv, impunător, cald, rotund, care umple spațiul cu armonice bogate. După o intrare prudentă, fragmentată, „Un tal baccano in chiesa”, autoritatea zicerilor a crescut, atingând culminații în actul secund. În primul, păcat că a pierdut duelul cu orchestra lui Tiberiu Soare tocmai în „Te Deum”, din cauza sonorităților excesive ale fosei ce au continuat în destule locuri, afectând și alți soliști.

La Bryn Terfel, autoritatea personajului vine mai mult din forța expunerii, decât din incisivitatea și percutanța sunetului. În fond și lipsa accentelor tăioase, a altor nuanțe mai mult sau mai puțin subtile, ce definesc caracterul odiosului erou îl situează mai departe de ceea ce se numește *italianità* în interpretare.

Bryn Terfel a fost la București în spectacol și bine că s-a întâmplat așa, pentru că spectatorii au putut urmări pe viu un glas de mare notorietate actuală.

Distribuția i-a mai cuprins pe Bianca Mărgean (Floria), Daniel Magdal (Mario), ambii reproducând binecunoscutele lor prestații, Filip Panait (Angelotti), Valentin Vasiliu (Sacristanul), Valentin Racoveanu (Spoletta), Florin Simionca (Sciarrone), Daniel Filipescu (Temnicerul), Mădălina Barbu (Păstorul). Corurile, mare și de copii, au fost pregătite de Daniel Jinga și Smaranda Morgovan.

La Operă bate un vânt bun din pupa.